

Jaarplan 2025 in één oogopslag

Missie en visie

Het beste onderwijs voor ieder kind begint bij een aantrekkelijke arbeidsmarkt en een professionele werkomgeving in de school. De sociale partners, verenigd in het Arbeidsmarktplatform PO, willen bijdragen aan een evenwichtige arbeidsmarkt in het primair onderwijs. Daarom ontwikkelt het Arbeidsmarktplatform PO voor en met de sector relevante kennis op het gebied van arbeidsmarkt vraagstukken. Zo dragen we als kenniscentrum bij aan het creëren van een evenwichtige arbeidsmarkt in het primair onderwijs waarin iedereen het werk goed kan doen.

De projecten en activiteiten die het Arbeidsmarktplatform PO uitvoert in 2025 dragen bij aan (de kennisontwikkeling over) een aantrekkelijke arbeidsmarkt en professionele werkomgeving in de school.

Dat doen we door:

- kennis en kunde van de arbeidsmarkt en de professionele werkomgeving op te halen en te verspreiden in de sector;
- het creëren van een aantrekkelijke arbeidsmarkt met voldoende gekwalificeerd personeel, loopbaankansen, werkdrukvermindering/balans en een positief imago van het beroep;
- het versterken van professionele schoolorganisaties met teamvorming, een professionele cultuur en dialoog, strategisch HRM-beleid en stimulering van blijvende ontwikkeling.

Drie programmalijnen

In dit jaarplan 2025 vind je de belangrijkste thema's en activiteiten van het Arbeidsmarktplatform PO. Onze projecten en activiteiten zijn verdeeld langs de drie programmalijnen:

• kenniscentrum

• arbeidsmarkt vraagstukken

• professionele werkomgeving

Missie en visie

Kenniscentrum

Arbeidsmarkt-
vraagstukken

Professionele
werkomgeving

Kenniscentrum

Het Kenniscentrum van het Arbeidsmarktplatform PO zorgt ervoor dat scholen, schoolorganisaties en andere betrokkenen in het primair onderwijs beschikken over actuele kennis en kunde over de arbeidsmarkt en professionele werkomgeving in de sector. Daarmee helpen wij de sector om met informatie en kennis uit onderzoek onderbouwde keuzes te kunnen maken voor arbeidsmarktbeleid.

Dat doen we door:

- **Verkennen:** We voeren onderzoek, (regionale) analyses en thematische verkenningen uit om vraagstukken op de arbeidsmarkt en professionele werkomgeving in kaart te brengen.
- **Verrijken:** Naast eigen onderzoek stellen we ook informatie uit externe onderzoeken en projecten beschikbaar en verdiepen en verrijken we deze waar mogelijk.
- **Verbinden:** We verbinden kennis uit de praktijk met kennis uit onze projecten en onderzoeken. Daarmee vervullen we de rol van kennismakelaar.
- **Verspreiden:** We dragen kennis en kunde over de arbeidsmarkt en professionele werkomgeving actief uit in de sector. We verspreiden deze op een manier die aansluit op de wensen en behoeften van de sector.

In 2025 gaan we aan de slag met:

Verdere optimalisatie en doorontwikkeling van de website

De website van het Arbeidsmarktplatform PO is een centrale plek, een portal, voor het ontsluiten van kennis, onderzoek en instrumenten. De website biedt hr-professionals, schoolleiders, onderwijsprofessionals en (G)MR-leden toegang tot kennis, onderzoeken, instrumenten en handreikingen. De in 2024 vernieuwde website wordt in 2025 verder verbeterd en doorontwikkeld.

Shared fact finding

Het Arbeidsmarktplatform PO zet zich in voor een beter imago van werken in de onderwijssector en wil een positievere perceptie van onderwijsberoepen bevorderen. Met het project Shared fact finding brengt het Arbeidsmarktplatform PO werken in het onderwijs beter en eerlijker in beeld. Door transparante en feitelijke informatie op een toegankelijke manier te delen, ontstaat een objectiever en positiever beeld over het onderwijs. Dat kan bijdragen aan een bredere waardering voor leraren en onderwijsprofessionals en het beeld van het po als aantrekkelijke werkomgeving versterken.

Missie en visie

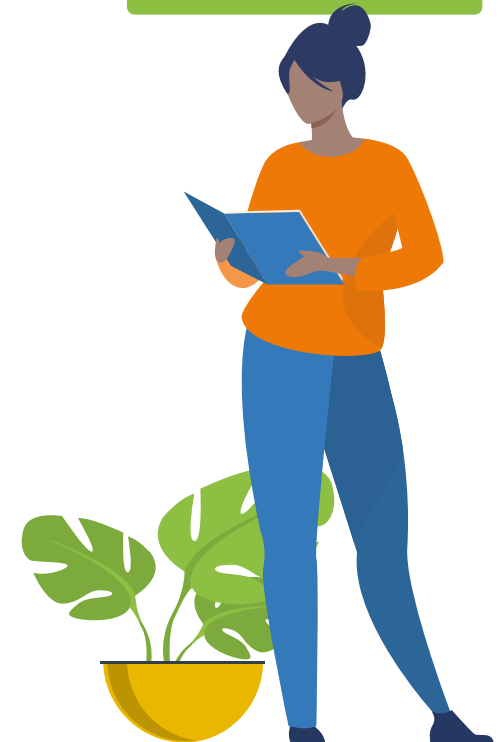
Kenniscentrum

Arbeidsmarkt-
vraagstukken

Professionele
werkomgeving

Arbeidsmarktanalyse 2025

Met de Arbeidsmarktanalyse informeert het Arbeidsmarktplatform PO de sector jaarlijks over landelijke ontwikkelingen op de arbeidsmarkt van het po. De informatie is gebaseerd op openbaar toegankelijke data en onderzoeken. Deze informatie kan worden gebruikt als input voor (arbeidsmarkt)beleid, activiteiten en projecten.

Regionale arbeidsmarktanalyses

De arbeidsmarkt in het primair onderwijs heeft een sterk regionaal karakter. Met de regionale arbeidsmarktanalyses voorzien we samenwerkingsverbanden en schoolorganisaties van actuele informatie over de regionale arbeidsmarkt zodat zij evidence informed keuzes kunnen maken.

Feiten en cijfers personeelstekort

Om schoolorganisaties te ondersteunen in de aanpak van het personeelstekort bieden we inzicht in relevante arbeidsmarkt-informatie, gebaseerd op de maatregelen op landelijk niveau. We verzamelen informatie, maken samenvattingen en presenteren dit op een toegankelijke manier in samenhang. In het veel bezochte kennisdossier [Landelijke aanpak personeelstekort](#) is alle informatie te vinden.

Onderwijsatlas 2025

Inzicht in regionale arbeidsmarkt-informatie is essentieel om evidence informed keuzes te kunnen maken voor regionaal arbeidsmarktbeleid, strategische personeelsplanning en andere activiteiten. Om scholen, schoolbesturen en andere belanghebbenden in de sector hierin te ondersteunen, geeft het Arbeidsmarktplatform PO sinds 2013 elke twee jaar een Onderwijsatlas uit. De atlas bevat visueel toegankelijke kennis over de regionale onderwijsarbeidsmarkt en wordt per post naar scholen en schoolorganisaties gestuurd.

Thematische verkenningen

Met thematische verkenningen worden actuele vraagstukken op het gebied van de arbeidsmarkt en professionele werkomgeving in het po in kaart gebracht. Ze kunnen leiden tot nieuwe (praktijk) inzichten die we delen met de sector. Ook kunnen inzichten uit thematische verkenningen bijdragen aan een betere duiding en vertaalslag van arbeidsmarktdata naar de praktijk in bijvoorbeeld de Arbeidsmarktanalyse en Onderwijsatlas.

In 2025 ronden we verschillende verkenningen af, onder andere naar AI, sociale veiligheid, hybride leraren en de begeleiding van startende leraren. We starten met een verkenning naar het aantrekken en behouden van leraren met een diverse achtergrond. Ook brengen we de ervaringen in kaart van onbevoegden voor de klas en de stappen die ze gezet hebben om een lesbevoegdheid te halen. Dat biedt mogelijke aanknopingspunten om drempels weg te halen.

Beheer en onderhoud scenariomodel po

Het Scenariomodel maakt de personeelsbehoefte van schoolorganisaties en regio's voor de middellange termijn inzichtelijk en levert de basisinformatie voor strategische personeelsplanning (SPP). Hiervoor is een aparte module ontwikkeld, ook voor de regio's.

Ondersteuning van de regio's

Het Arbeidsmarktplatform PO ondersteunt (onderwijs)regio's, samenwerkingsverbanden en partners en stakeholders met kennis en informatie over (regionale) arbeidsmarkt-vraagstukken. We ontsluiten en duiden deze kennis, halen goede voorbeelden op van samenwerking en delen deze. Verder signaleren we knelpunten en kansen. Doel is om een bijdrage te leveren aan een goed functionerende arbeidsmarkt in het po om zo kwalitatief goed onderwijs in elke regio te realiseren.

Missie en visie

Kenniscentrum

Arbeidsmarkt-
vraagstukken

Professionele
werkomgeving

Arbeidsmarktvragestukken

De tekorten op de arbeidsmarkt zijn een langdurig en hardnekkig probleem. Elke bijdrage die leidt tot meer instroom is gewenst. Daarnaast is en blijft het belangrijk om waar mogelijk onnodige uitstroom vanwege negatieve ervaringen te voorkomen met een aantrekkelijke werkomgeving.

In de programmalijn Arbeidsmarktvragestukken werken we vanuit de volgende inhoudelijke speerpunten:

- Instroom van medewerkers;
- Blijf in het onderwijs, gericht op het behouden van medewerkers (met een aantrekkelijke werkomgeving);
- Ongelijke tekorten in de regio met focus op ondersteuning en solidariteit.

In 2025 gaan we aan de slag met:

Flexibele opleidingsroutes en professionaliseringsmogelijkheden voor onderwijsondersteunend personeel en vakspecialisten

In het primair onderwijs zijn naast leraren veel onderwijsondersteunende collega's (OOP) betrokken bij het onderwijs en neemt ook de inzet van vakspecialisten toe. Zij hebben een diverse achtergrond wat opleiding en ervaring betreft. De verdere ontwikkeling van flexibele opleidings- en professionaliseringstrajecten is onderwerp van gesprek in de sector. In aanvulling hierop wil het Arbeidsmarktplatform PO informatie en randvoorwaarden over opleidingstrajecten ontsluiten en structureren. Dat kan eraan bijdragen dat het draagvlak en aanbod voor flexibel opleiden wordt vergroot en professionaliseringsmogelijkheden toenemen. Dat kan de instroom en het behoud van medewerkers bevorderen.

Verkenning naar vergroten instroompotentieel leraren

Dit project maakt inzichtelijk waar momenteel in meer of mindere mate kansen liggen om de capaciteit (het aantal beschikbare en inzetbare uren leraren) te vergroten. De resultaten faciliteren het gesprek tussen de sociale partners om met een gerichte aanpak effectievere maatregelen te kunnen nemen. Dat moet uiteindelijk leiden tot minder tekorten en minder vacatures (in fte's).

Missie en visie

Kenniscentrum

Arbeidsmarktvragestukken

Professionele werkomgeving

Kansrijke maatregelen per leeftijdscategorie

Ondanks de groeiende inzet op duurzame inzetbaarheid is nog steeds sprake van onnodige uitstroom van personeel, in alle leeftijdscategorieën van jong tot oud. Door personeelsbeleid specifiek op leeftijdscategorieën te richten kan deze uitstroom worden tegengegaan. In dit project brengen we per leeftijdscategorie de uitstroomfactoren én de succesfactoren voor behoud preciezer in kaart en schetsen we hoe gericht personeelsbeleid bijdraagt aan (langer) behoud voor het primair onderwijs.

Verkenning aantrekkelijke werkomgeving voor OOP'ers

Het aandeel OOP'ers is de afgelopen jaren sterk toegenomen en er is tot nu toe voldoende animo als er vacatures zijn. Het behoud van OOP'ers kan echter een uitdaging zijn. Voortbouwend op de verkenning Wat maakt een werkomgeving aantrekkelijk willen we in kaart brengen wat de werkomgeving voor OOP'ers aantrekkelijk maakt en hoe hun kennis en ervaring goed ingezet kan worden. Dit levert ook een bijdrage aan een professionele werkomgeving.

Vergroten handelingsrepertoire scholen met een hoge achterstandscore en structurele tekorten

De personeelstekorten in het primair onderwijs zijn niet gelijk verdeeld over regio's en schoolorganisaties. Goed werkgeverschap, goede schoolleiding en aanvullende middelen die de scholen met een hoog schoolgewicht ontvangen zijn voorwaarden voor een goede werkomgeving en goed en veilig leerklimaat. In 2025 brengen wij drie casestudies uit waarmee de sociale partners een gedeeld beeld kunnen vormen en inzicht krijgen in interventies die nodig zijn voor beleid, op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Regionale mobiliteit in de regio in kader van ongelijke tekorten

In 2024 is een verkenning uitgebracht met de titel 'Wat is er bekend over initiatieven, gericht op het stimuleren en faciliteren van regionale mobiliteit van onderwijspersoneel in het kader van ongelijke tekorten'. In vervolg hierop wil het Arbeidsmarktplatform PO de sector ondersteunen in de informatiebehoefte, het afbakenen van het thema en het bevorderen van het gesprek over solidariteit in de omgang met de ongelijke tekorten. Dit kan bijdragen aan een grotere (politieke) bewustwording en mogelijkheden om de mobiliteitscultuur te verbeteren. Daarnaast kan het bijdragen aan de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid tussen scholen, schoolorganisaties, regio's, lokale gemeenschappen en de overheid.

Missie en visie

Kenniscentrum

Arbeidsmarkt-
vraagstukken

Professionele
werkomgeving

Professionele werkomgeving

De arbeidsmarkttekorten in het primair onderwijs zijn een langdurig en hardnekkig probleem. Met het (gezamenlijk) beeld voor ogen is de centrale vraag voor deze programmaliijn hoe we het onderwijs zo goed mogelijk kunnen organiseren: met een breed perspectief op de onderwijsprofessional in ontwikkeling; met de beroepsgroepen als vertrekpunt; van onderop met kaders.

Voor de activiteiten en projecten van de programmaliijn professionele werkomgeving werken we vanuit de volgende inhoudelijke speerpunten:

- Organiseren in tijden van tekorten;
- Ruimte voor professionele ontwikkeling binnen schoolorganisaties;
- Vergroten diversiteit en inclusiviteit binnen schoolorganisaties;
- Goede arbeidsverhoudingen (op basis van wederzijds vertrouwen, gelijkwaardigheid en hoge verwachtingen) waar teams inspraak hebben en verantwoordelijkheid nemen, waar medewerkers richting, ruimte en ruggeleuning ontvangen en eigen regie nemen wat ruimte biedt voor het goede gesprek.

In 2025 gaan we aan de slag met:

Het goede gesprek

Of een organisatie aantrekkelijk en succesvol is hangt voor een groot deel af van de mensen die er werken en hun onderlinge arbeidsrelatie. Het goede gesprek over tal van onderwerpen – individueel en in teamverband – vormt hiervoor een belangrijke basis. In 2025 bouwen we voort op de ingezette activiteiten uit 2024 met communicatie over de resultaten uit het onderzoek naar de behoefte aan gesprekstechnieken in het po, voortbouwend op het visiedocument Het goede gesprek, vanuit het perspectief richting, ruimte en ruggeleuning. Het online kennisdossier Het goede gesprek richten we verder in. Zo willen we een bijdrage leveren aan goede arbeidsverhoudingen binnen schoolorganisaties. Wederzijds vertrouwen, gelijkwaardigheid, eigen regie en hoge verwachtingen staan daarin centraal.

Missie en visie

Kenniscentrum

Arbeidsmarkt-
vraagstukken

Professionele
werkomgeving

Diversiteit en inclusie

Met dit project wil het Arbeidsmarktplatform PO bewustwording rond diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid in de sector creëren, de verantwoordelijkheid hiervoor vergroten en handelingsperspectieven bieden. We richten ons op de volle breedte van de verschillende te onderscheiden doelgroepen binnen diversiteit. Het beoogd effect is dat er meer urgentiebesef en handelingsperspectief voor beleid ontstaat binnen de sector en in schoolorganisaties.

Organiseren in tijden van tekorten

Het anders organiseren in tijden van tekorten vraagt extra zorgvuldigheid. In 2025 geven we vervolg en verdere invulling door de sector actief te informeren over de ontwikkelde handreiking met de daarbij behorende praktijkvoorbeelden. Zo kunnen we handvatten bieden voor het gesprek over organiseren in tijden van tekorten, met de daarbij aangedragen bouwstenen en aandachtspunten.

Missie en visie

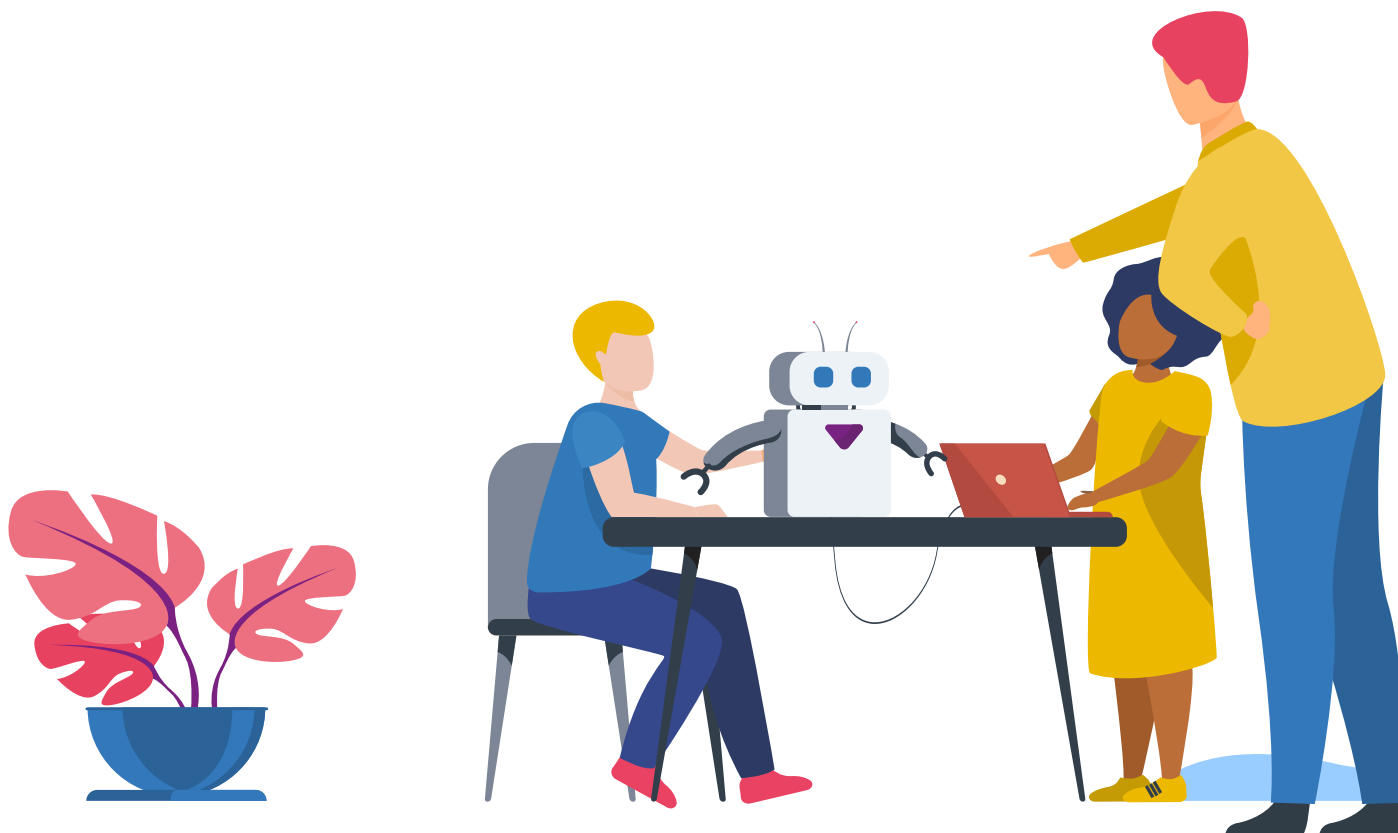
Kenniscentrum

Arbeidsmarkt-
vraagstukken

Professionele
werkomgeving

Over het Arbeidsmarktplatform PO

Het Arbeidsmarktplatform PO is het expertisecentrum voor de arbeidsmarkt in het primair onderwijs van de werkgeversorganisatie PO-Raad en de werknemersorganisaties AOb, AVS, CNV Onderwijs en FvOv. Het Arbeidsmarktplatform PO ondersteunt scholen, schoolbesturen en regionale samenwerkingsverbanden in de sector bij arbeidsmarktzoekstukken en vraagstukken op gebied van de professionele werkomgeving.

© Arbeidsmarktplatform PO

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, CD, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Missie en visie

Kenniscentrum

Arbeidsmarkt-
vraagstukken

Professionele
werkomgeving

ARBEIDSMARKT
PLATFORM
PRIMAIR
ONDERWIJS